

μὲ τὸ παράδειγμα τῆς καλῆς αὐτοῦ διαγωγῆς, οὕτω δουλεύει τὸ κοινόν, καὶ ὅς τις σπουδάζει νὰ κατασταθῇ ἄξιος νὰ δουλεύσῃ αὐτὸ πραγματικῶς, ἐπιμελούμενος τὴν ἰδίαν ἑαυτοῦ τελειοποίησιν.

Οἱ σοφοὶ ἐστάθησαν ὠφελιμώτεροι διὰ τῶν συγγραμμάτων, ἅτινα φωτίζουνσιν ἅπαν τὸ ἀνθρώπινον γένος, παρὰ ἐὰν ἤθελον εἶσθαι ἡγεμόνες στρατευμάτων, διοικηταὶ λαῶν, καὶ οἰκισταὶ πόλεων· διότι γίνονται διδάσκαλοι πάντων τῶν ἀνθρώπων παρόντων καὶ μεταγενεστέρων.

Ἀρκεῖ νὰ ἴδωμεν τὸν θυμούμενον, διὰ νὰ βεβαιωθῶμεν, ὅτι εἶναι μαινόμενος· οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ σπινθηροβολοῦσι, τὸ αἷμα ἀναβαίνει ἐξάπτει τὸ πρόσωπόν αὐτοῦ, τὰ χεῖλη παρασύρονται, τρύζει τοὺς ὀδόντας, φρίσσει, πνευστιᾷ, τρέμει, διακόπτεται τὴν φωνήν, κτυπᾷ τὴν γῆν μὲ τοὺς πόδας· τί ἄλλο δεικνύουσι ταῦτα, παρὰ πάθος μισητὸν ἐξίσου καὶ ἀηδὲς εἰς τὴν ὄψιν; Ἀλλ' εἶναι ἀδύνατον, ἡθελεῖ τις εἰπεῖ, ν' ἀποφύγωμεν τὸ πάθος τοῦ θυμοῦ· τοιαύτη νίκη ὑπερβαίνει τὰς δυνάμεις τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως. Ἀποκρίνομαι πρὸς τοῦτον, ὅτι δὲν εἶναι οὐδὲν πάθος τόσον ἀχαλίνωτον, ὥστε νὰ μὴ δύναται ὁ ἄνθρωπος νὰ ὑποτάξῃ αὐτό. Τὸ λογικὸν τοῦ ἀνθρώπου δύναται ὅ,τι θέλει· ἐλέπομεν ἀνθρώπους, οἵτινες παραιτοῦσι τὴν οἰνοποσίαν καὶ ἄλλας ἡδυπαθείας. Ἡμεῖς λοιπὸν δὲν πρέπει νὰ ἐπιμεληθῶμεν τὴν ἀπόκτησιν τῆς ὑπομονῆς, ἧς ἡ ἀνταμοιβὴ εἶναι τὸ μεγαλῆτερον ἀγαθὸν τοῦ κόσμου· ἡ ἡσυχία λέγω, τῆς καρδίας, καὶ ἡ τελεία τοῦ πνεύματος ἀνάπαυσις· δὲν εἶναι τὰ πάθη ἡμῶν ἀθεράπευτα, οὔτε ἡ ὁδὸς τῆς ἀρετῆς τόσον δύσκολος, ὅσον τινὲς φαντάζονται αὐτήν.

Ἡ σπουδὴ εἶναι τὸ μόνον μέσον, δι' οὗ ὁ ἄνθρωπος δύναται νὰ ἀποφύγῃ τὴν ἀηδίαν τῆς ζωῆς. Διὰ τῆς σπουδῆς παρέρχεται ὁ καιρὸς ἀνεπαισθήτως. Ἡ σπουδὴ δὲν ἀφίνει ἡμᾶς ποτὲ οὔτε ἑαυτοὺς νὰ βαρυνώμεθα, οὔτε εἰς τοὺς ἄλλους νὰ ἤμεθα ἀνωφελεῖς. Διὰ τῆς σπουδῆς ἀξιούμεθα καὶ τῆς συναναστροφῆς τῶν σοφῶν καὶ ἐναρέτων ἀνδρῶν, ἀναγινώσκοντες τὰ συγγράμματα αὐτῶν.

ΠΛΙΝΙΟΣ Ο ΝΕΩΤΕΡΟΣ.

Ὁ νεώτερος Πλίνιος ἦτο ἀνεψιὸς καὶ θετὸς υἱὸς τοῦ πρεσβυτέρου Πλινίου, μαθητὴς δὲ τοῦ Κιντιλιανοῦ. Ἐγεννήθη ἐν Κώμῳ, πόλει τῆς ἀρκτῶς Ἰταλίας, εἰς ἣν ἀφίερωσε βιβλιοθήκην καὶ χρήματα ἱκανά, διὰ νὰ τρέφωνται νέοι φιλομαθεῖς. ἤκμασε περὶ τὰ μέσα τῆς πρώτης ἀπὸ Χριστοῦ ἑκατονταετηρίδος, καὶ ἐτελεύτησε περὶ τὰς ἀρχὰς τῆς δευτέρας ἐν ἡλικίᾳ 52 ἐτῶν. Δὲν συνέγραψεν ἰδιαιτέρως οὐδὲν ἡθικὸν σύγγραμμα· ἀριθμεῖται ὅμως εἰς τὴν τάξιν τῶν καλητέρων ἡθικῶν συγγραφέων διὰ τὰς θαυμαστάς ἐπιστολάς αὐτοῦ. Τὰ μεγάλα προτερήματα τοῦ Πλινίου προσέβλεψαν αὐτὸν εἰς τὰ πρῶτα ἀξιώματα τῆς Ρώ-